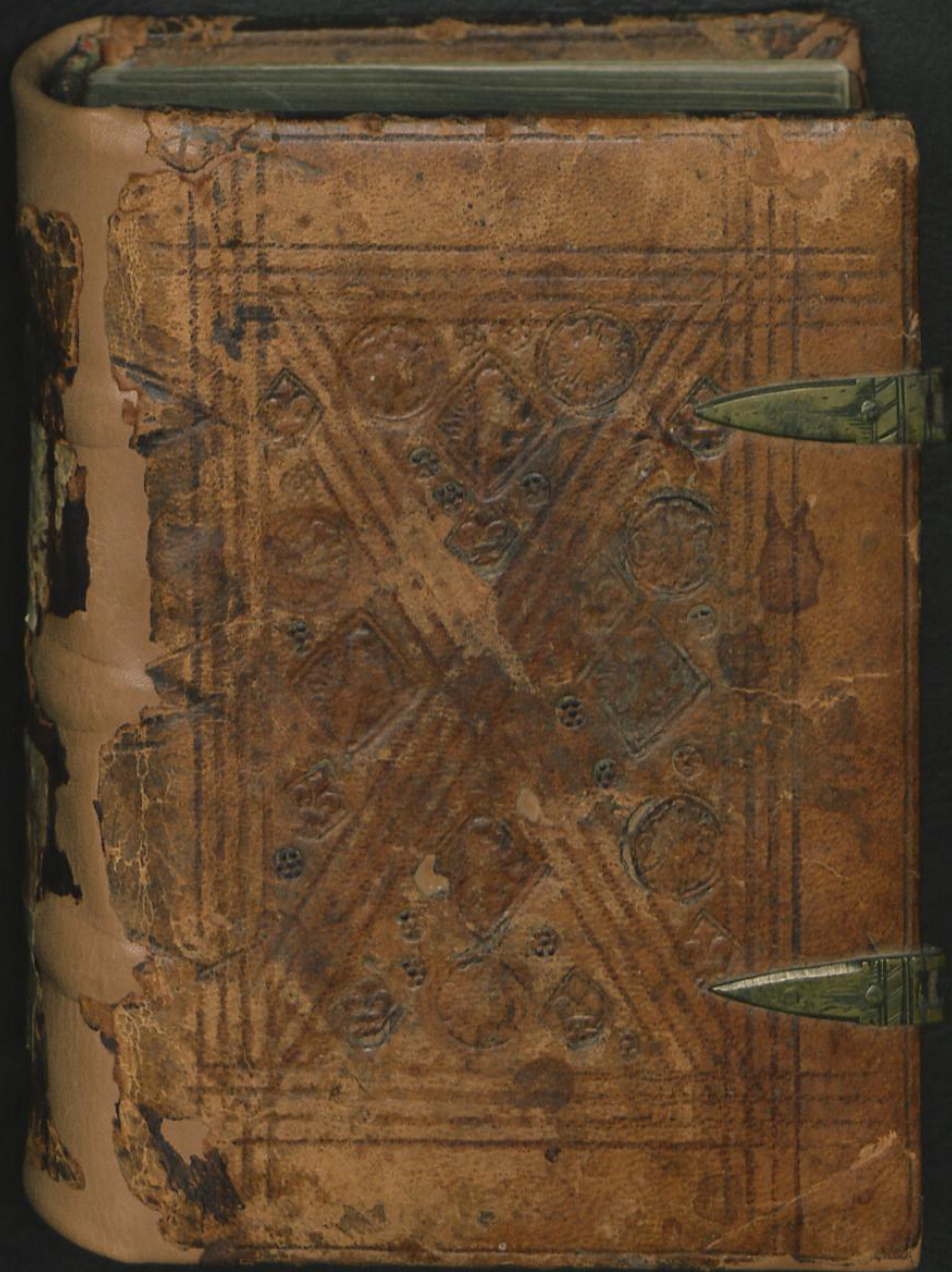






timebo milia ppli circumdantes me & exurge
domine saluum me fac ds meus nomina
tu percussisti omnes aduersarios michi li-
cuala : dentes peccatoru struulisti : tu est
salus : & sup pplu tuu bndictio tua

Domine muocare exaudivit me ds iusticie
mee : in tribulacione dilatasti mihi : i-
re mei : & exaudi orone mea : isy homi uis-
gram corde : ut quid diligitis vanitatem et au-
ritas mendaciu : & scitote qm mirificauit d-
scm lum : dñs exaudiet me cu clamaus ad eu-
rascinu & nolite peccare : que dicatis in cordi-
bus vris in cubilibus vris spugnatu : acerb-
cate sacrificiu iusticie & sperate in dño : multa
dicat quis oñdit nobis bona : ignatu est
sup nos lumē vultus tui dñe : dedisti leticiam
in corde meo : fructu fumenū vini & olei
multiplicati sunt : in pace iudicauit dñs
et requiescit : in tu domine & singula ter-
re contatisti me .

Verba mea auibus pax domine

¶ **Item Job. 3.** Sandentes vehemēter cū inuenerint se
 pulchrū. **Gregorius** Sicut sepulchrū locus est q̄ ab
 scōditur corpus ita diuina p̄emplatio quoddā sepulchrū
 est mentis quo abscondit a nīa Quasi em̄ huic adhuc
 mūdo viuimus. cū mente in eo foras vagamur Sed
 mortui ī sepulchro abscondimur cū mortificati exteri
 us in secreto interne p̄emplationis celamur Sancti
 igit̄ viri ab importunitate desideriorū t̄paliū. a tumultu
 inuiciliū curarū. a clamore p̄strepentiū p̄urbationū
 semetipsos sacri verbi gladio mortificare nos desinūt.
 atq; intus aī facie dei in sinu mēis abscondūt. **Unde**
 bene per psalmistā dicit̄ Abscondes eos in abscondito
 vultus tui a turbatōe hoīm **Quōd** quis p̄fecte p̄mo
 dū fiat. etiā nunc ex magna p̄te agitur cū a p̄pitiōe des
 sideriorū tumultib; delectatione in interiora rapiunt̄.
 vt mens eorū dum ī amorē dei tota tendit nulla inuē
 li p̄urbatione laceretur **Quis** ergo mortē querit gaus
 der dū sepulchrū iuenit. quia qui mortificare se appetit
 valde ad inuentā requiē p̄emplationis hilarēscit. vt
 extrinsecus mūdo lateat ⁊ cūctis rerū p̄urbationibus
 intra sinū se intimi amoris abscondat.

Item Job. 5. Ingredieris in abundātia sepulchrū sicut
 inferi acervus tritici in t̄p̄ suo **Gregori⁹** Quid
 sepulchri noīe. nisi vtra p̄emplatiua signat **Que** nos
 quasi ab hoc mundo mortuos sepelit. dum a terrenis
 desiderijs susceptos in intimis abscondit **Ab** exteriori
 quippe vita mortui etiā sepulti p̄emplationē fuerāt.
 quib; **Paulus** dicebat **Mortui** ei estis. ⁊ vitā vestrā
 abscondita est cum christo in deo.

augur nōme tuū : qm̄ tu benedicens iusto
 om̄iue ut lauto : bone voluntatis tue
 monasti. nōq. la. nū.

ad
a
u
us
ul
t
die
r
u
m
n
rs
it.
s

**Alberti magni libel
lus nobilissimus de**

adherendo deo. oibz i xpo pie viuere volentibz vtilissim⁹



**Epigrāma ad lectorem
fratris Jacobi gaudēsis
predicatorij ordinis**

Cecidit Albertus licet ampla volumina magnos!

Hoc tamen in paruo fertur ad astra libro.

Nic tibi fidereum si pciliare tonantem

Demone semoto lector amice velis.

Pectore sub memori hūc nocte dieq; voluta

Nam docet in celum quo veniatur iter.

Frater thomas brabantinus auctor libri apertū
Quidi z certissime expressus sum sicut auditor ei⁹ p' multis
eu tempus. q' venerabilis ille frater ordinis pdicatorz
magister Albertus multis ātis fere cordie cū tamē
in cathedra theologie regeret. tātū de die z nocte oꝝo
nibus incubebat vt psalteriū dāuīcū legeret. z inters
dum dictis horis z lectionibus z disputatiōibus ter
minatis. p'templationi diuine z meditationibus insus
daret Quid miri ergo si talis homo supra hominem
in scientia profecerit. qui tam sancte tā integre in vīr
tute profecit.



Incipit liber dñi Alberti doctoris magni de adhe-
redo deo nudato intellectu z affectu. z vltima z sum-
ma pfectōe hoīs q̄tū in hac vita possibile ē. **Ca. l.**

Digit aut mibi aliqd vltimate inq̄tū possi-
bile est in hui⁹ exili⁹ z pegrinatōis imorati-
one depingere scriptitādo de z sup. ab oib⁹
plena z possibili abstractione. z cū solo dño
deo expedita secura z nuda firmaz adhesionē: p̄sers-
tim cū ipsius xp̄iane pfectionis finis sit caritas qua
dño deo adheret. Ad quā q̄dem adhesionē caritatiuā
oīs hō de necessitate salutis tenet. qđ sit p̄ceptorz obser-
uantia z diuine volūtatz p̄formitatz: quoz obsequantia
excludit om̄e qđ repugnat caritatz essentie z habitui.
cuiusmōdi sunt p̄cā mortalitā. Religiosi s̄o q̄ astrinxer-
ūt se etiā ad euāgelicā pfectōem atq; ad ea que sup̄
erogatois z p̄siliū sunt. p̄ que expeditius ad vltimū fi-
nē qđ d̄s est puenit. p̄ quoz obseruantia excludūtur ea
etiā que īpediūt actū seu feruorē caritatis quo minus
possit qđ in dñm deū ferri. cuiusmōdi sunt abrenūciatio
q̄m rerū. corpis insup z aīe. p̄fessionis diūtazat voto
excepto. Quoniam quidē spūs cū sit dñs deus: z eos q̄
adorāt eū in spū z veritate opz adorare id est cognitio-
ne z amore intellectu z affectu ab oib⁹ fantasmatibus
nudis. Hinc ē z illud **Matth. 6.** Qū adoraueris in
tra in cubiculū tuū. i. cordis tui intima: z clauso ostio
scz sensuū tuoz. z inibi corde puro. z p̄scia bona. z fide
nō ficta ora p̄zem tuū in spū z veritate in absconso. Qđ
tunc p̄grue fit. cū hō ab oib⁹ alijs fuerit exoccupatus
z exutus. z totus intra se recept⁹: vbi vniuersis z sing-
ulis exclusis z oblitis corā ihesu xpo tacito ore. sola

mens desideria sua secunde dñio deo suo fiducialiter pā
dit: ac p hoc toto cordis z amoris affectu se in eū int
missimis medullis oim viriū suaz sincerissime ac ple
nissime diffundit imergit dilatat z infāmat ac resoluie
**¶ Qualiter qđ oibz alijs spiritibz solo xpo inhereat et
intēdat**

Ca. ij.

Ueruntamē quicūqz talē statū aggredi z ingre
di desiderat z satagit: opus est oīno vt velut
clausis oculis z sensibz de nullo se penitus im
plicet aur perurbet sollicitus sit z curet. sed cūcta tāqz
impetnentia z noxia ac pñciosā fundit? excutiat Des
inde se totū intra se recipiat. nec aliud vnqz obiectum
inibi mente attendat qđ solū ihesum xpm vulneratū
sicqz p eū in eū id est p hoīem in deū p vulnera hūant
tat? ad intima diuinizat? sue. sedule z obnixē intēdat
Ibiqz se suaz singula ac cūcta indiscusse sue infatiga
bili puidētie pmittat expedire z secure. iuxta illud pes
erl omne sollicitudinē. picientes in eū qđ p oīa Et itez
Nihil solliciti sitis Et rursus Facta cogitatū tuum
in dñm: z ipse te enutriet Idē Tibi adherere deo bo
nū est Et prouidebā dñm in pspēu meo semp Et spon
sa in cāricis Inuent quē diligit aīa mea Quippe ve
nerūt mibi oīa bona pter eū illa Nēpe hic est thesaur
us ille celestis absconditus: necnō margarita pñiosa
que pre oibz pparata fiducia hūili. conatu instāissimo.
taciturnitate tranquilla. etiā vsqz ad corporalis pmodi
laudis vel honoris facturā in fortitudine spūs qritur
Alioquin qđ pficit religiosus si totū mūdū lucretur:
z aīe sue detrimentū patiat? At quid releuat status
pfectionis sanctitas. pfectionis habitus. tonsura. z ex
terioris dispositio querelationis. sine vita in spū hūili

ratīs z p̄tatis. vbi x̄ps habitat p̄ fidem caritate for-
marā: Hinc ē illud Luce. xviij. Regnū dei intra vos
est: qđ est x̄ps ih̄esus ¶ Que sit p̄formitas p̄fecti-
onis hoīs in hac vita

Capitulu. iij.

Porro q̄to plus mens sollicita est ad ista infe-
riora z hūana cogitanda et tractanda tanto
plus a sup̄ioribz z celestibz p̄ deuotōis icima
elongat̄: z q̄to feruentius ab inferiorz memoria. affec-
ctu z intellectu ad sup̄iora sensus colligit. tanto p̄fecti-
or erit oīo z purior p̄tēplatio. qz simul p̄ferte nō p̄ esse
vtriusq; intrēta: q̄ sicut lux z tenebre sunt diuisa. Quipa-
pe qđ deo adheret versat̄ in lumie: qđ p̄o mūdo adheret
in tenebris est. Quia ex re est hoīs in hac vita sublimē
or p̄fectio ita deo vniri. vt tota aīa cum oībz potētījs
suis z viribz in dñm deū suū sit collecta vt vnus fiat
spūs cū eo. z nihil meminerit nisi deū. nihil sentiat vel
intelligat nisi deū. z oēs affectiōes in amoris gaudio
vnite in sola conditoris fructione suauiter requiescant
Imago em̄ dei in hīs tribz potētījs in aīa expressa p̄s-
sit vīcz ratione memoria z volūtate Et q̄din ille ex
toto deo ip̄esse nō sunt. nō est aīa deiformis iuxta pri-
mariā aīe creationē Forma nempe aīe deus ē: cui des-
bet ip̄rimi sicut cera sigillo z signaturz signo signatur.
Hoc autē nūq; plene fit: nisi cū ratio p̄fecte iuxta capa-
ritatē suā. illuminat̄ ad cognitionē dei qđ est summa ve-
ritas. z volūtās p̄fecte afficiat̄ ad amandā summam
bonitatē. z memoria plene absorbeat̄ ad inuendum z
fruendū eterna felicitate z ad suauiter z delectabiliter
in ea descendū Et qz in horz p̄summata adeptiōe p̄s-
sit gl̄ia beatitudinis qđ p̄ficiet̄ in patriā. liquet qđ istoz p̄-
fecta inchoatio est p̄fectio in hac vita.

Qualiter opatio humana debeat ee in solo intellectu z non in sensibus.

Ca. iij.

Nelix ergo qd p abstensione cōtinua fantasmatū z ymaginū ac p inuersionē z inibi p sursum ductionem mentis in deū tandem aliquā obliuiscit fantasmatū quodāmo : ac p hoc p̄r opat̄ interius nudo ac simplici ac puro intellectu z affectu circa obiectū simplicissimū deū. **O**ia igit fantasmaria spēs ymagines ac formas rez oīm citra deū a mente reicias: vt in solo nudo intellectu z affectu ac volūtatē te tuū pendeat exercitiū circa deū intra te. **N**epe finis oīm exercitiōz hic est scz intendere z quiescere in dño deo intra te p purissimū intellectū z deuotissimū affectū sine fantasmatibz z iplicatōibz. **I**uuissimō autē exercitiū nō fiat in organis carnis z sensibz exterioribz sed p qd qd hō est. **H**omo sō qd est intellectu z affectu z ideo qd hō cū fantasmatibz z sensibus ludit z eis insistit videt nondū exisse morus z limites bestialitatis sue. hoc est illius qd cū bestiis habet cōe. **Q**uia ille p fantasmatā z p tales sensitivas seu sensibiles species cognoscit z afficiūtur z non aliter. eo qd altiores vim aīe nō habeant. **S**ecus ē de hoīe p̄ intellectum z affectū z liberū arbitriū ad dei ymaginē z similitudinē creato. qd debet deo imediate pure z nude imprimi z vniri firmiterqz inherere. **M**obrem dyabolus diligētissime z maxime conat̄ impedire illud exercitiū quātū pōt. ex quo est quodāmo preambulū z instiū vite eterne inuidens sup hoc hōī. **I**deirco nititur semp mentes hoīs alienare a dño deo. nūc p istas nūc p illas tēptationes seu passionēs. nūc sollicitudine supflua z curā indiscreta. nūc turbatione. querelatione dissoluta. curiosi

tateq; irrationabili. nunc p studia libror; subest. nunc
p colloq; aliena. p rumores z noua. nunc p aspa. nunc
p p;traria zc. Que tñ etsi nō hūq; leuia z tanq; nulla
videant p;ta. tñ magna sunt ipēdimenta hui; sc̃i ex
ercitij z opis Et ideo etiā si vtilia si necēria visa fue
rint siue magna siue pua. vt notia z p;ritiosa illico s̃c
reicienda penitus. z a sensib; p;pellenda Sūope igitur
necēriū est vt audita. visa. facta z dicta z cerera silia
sine fantasmatis ymaginib; z occupationib; recipiā
tur. nec etiā ex psequēti vel antea vel tūc sup hoc fan
tasmatia z iplicatōes forment z hurriātur Et ita qñ
fantasma nō venit ad memoriā z mentē. tūc nō ipedit
hoīem siue in orōne. meditatōe. psalmodia. siue in alia
quacūq; opatione z exercitatione spūali. nec rursus
iterato occurreret Et sic expedite secureq; te totū etis
am plene oīa z singula pmitte infallibili z certissime
diuine puidēte cū silentio z q̃ete. z ipe pugnabit p te
z melius honest; ac dulci; liberabit te z p;solabitur
q̃ si tu semp die noctuq; de hoc p;tinue fantasiaseris. z
vana vagaq; ac captiua mēte facue sic z sic. hic et in
discurreres errabūdo. necnō mēte z corpe deficiēs tps
pderes. z vires stulte ac irrationabiliter consumeres.
Quia g; z singula vnderūq; z qlitercūq; occurrēt
orū habeāt sic accipe cū taciturnitate z trāquillitate
equanimiter quēadmodū de manu paterne diuinitq;
puidētie tibi venirēt Nuda igit; te a fantasmatis
oib; rez corporeaz iuxta tui status z p;fessionis exigē
tiā. vt nuda mente z sincēre inherēas cui te multipli
titer taliter deuouisti. vt nihil quodāmodo possibile
sit medij inter animāz tuā z ipm vt pure fixeq; fluere
possis a vulnerib; hūanitat; in lumen sue diuinitat;

De cordis puritate que est pre omnibus secunda.
Signatur recto et securo tramite ac **Ca. vi**
breuiter ad finem beatitudinis vite et patrie gratie
et glorie peruenire desideras et satagis. tunc inter
ea mente sedule aspira ad perpetuam cordis mundiciam et
puritatem mentis ac sensuum tranquillitatem. atque cordis
affectum recollige et iugiter defige sursum in dominum deum
Et inter hec abstrahere te a familiaribus tuis et ab ho-
minibus omnibus in quantum in te est. et negociis hominum positorum
tuum impedientibus. semper captans oportunitatem ubi et quando
possis locum tempus et modum reperire queris ac contemplationis.
tarpes silentij secreta. proutque seculi vitare naufragia.
necnon peritremis mundi fuge perurbationes Quia de re
omni tempore puritati mundicie ac quieti cordis principaliter
stude. ut vices continue velut clausis carnalibus sensibus in
te metipsum pueriaris et cordis ostia a formis et fantas-
matibus sensibilium et ymaginationibus terrenorum. quantum pos-
sibile est habeas diligenter serata Nepe cordis puritas
inter omnia exercitia spiritualia quodammodo tantumque finalis in-
tentio ac labor omnium retributio quam in hac vita spirituali
quisque et vere religiosus recipere consuevit. sibi redimat punctis
parum Idcirco cor tuum. sensus. et affectum cum omni diligentia
sollertia et conatu absolvas ab hijs omnibus que libertatem
ipsius possent impedire. insuper ab omni re mundi possibilitatem
habente alligandi et vincendi te Sicque cunctas dispo-
nes cordis. et affectiones mentis in unum verum simplex
et principalissimum bonum recolligere. et intra te tantumque in
vno loco collectas habere agonizare. ac per hoc rebus
diuinis deoque mente ipso inherere. atque derelicta fragili-
tate terrena cor ad superna in intimis tuis in ihesu christo
iugiter transformare conare Quapropter si incipis te

mundare et purificare a fantasmatibus et ymaginibus. et sim-
plificare et tranquillare fiducialiter in domino deo cor tuum
et mentem tuam ut haurias et sentias fontem divini beneplac-
iti in omnibus interioribus tuis et per bonam voluntatem sis deo
univus in intellectu. sufficit tibi hoc pro studio et lectu-
one sacre scripture et ad dilectionem dei et proximi ut
vincito docet. Omni igitur studio conatu et labore sim-
plifica cor tuum. ut a fantasmatibus immobilis et tranqui-
lus quertaris et sis in domino spiritus intra te. tamquam si anima tua sit
in illo nunc eternitatis. id est divinitatis. taliter scilicet ut amor
re ihesu christi de corde puro. conscientia bona. et fide non ficta res-
ipsum deseras. et totum te deo in omni tribulatione et eventu
totaliter plene committas. eiusque voluntati et beneplacito
parere spiritus et patienter affectus. Quod ut fiat necesse est ut fre-
quenter ad cor redeas et in eo persistas. et ab omnibus extrinsecum
possibile est te ipsum absolvas: mentis oculum spiritus in purita-
te et tranquillitate custodias. intellectum a fantasmatibus
et formis reorum infimarum preserves. voluntatis affectus
a curis terrenorum penitus absolvas et summo pro bono
amore feruido radicatus inhercas. memoriam quoque in-
giter habeas sursum elevari et in ipso eodem pro summo
bono ac solo essentiali et increato firmiter stabilitam
ita duntaxat ut tota anima cum omnibus potentijs et viribus sus-
ta in deum collecta unum fiat spiritus cum eo. in quo summa per-
fectio vite consistere agnoscitur. Hec pro unitas spiritus. amor
is est. quo homo omnibus votis supne et eterne voluntati com-
formis efficitur ut sit per gratiam quod deus est per naturam. Inter-
rea advertendum. quod in corpore momento quo quis suam
dei auxilio per vincere voluntatem. id est inordinatum amorem
aut zelum a seipso abicere. sic scilicet ut domino deo de omni sua ne-
cessitate audeat plene totaliter confidere. hoc ipso facto

In tñ deo p̄placet. vt suā ei grāz largiat. ⁊ p̄ sp̄az grā
ciā verā sentiat charitatē ⁊ dilectionē. oēm ābiguitatē
⁊ timorē expellentē in deoq; p̄fidenter sperantē Itaq;
nihil beati⁹ eē p̄t. q̄ oia in illo ponere in quo nullus ē
defectus Proinde q̄dū stas in te ⁊ non stas. pice te
totū in deum secure ⁊ suscipiet te sanabit ⁊ saluabit te
Nec si continue intra te veraciter reuolueris. plus tibi
ad brām vitā p̄ferēt. q̄ oēs diuitie. delicie. honores in
sup ⁊ ois sapiā ⁊ scia hui⁹ scilicet fallacis ⁊ corruptibilis
mūdi ⁊ vite. et si in hijs excelleres oēs q̄ vnq; fuerūt
¶ Adherere debet hō deuotus deo nudato intellectu

Capitulum sextum

Et qz q̄to magis te nudaueris a fantasmatibus
⁊ iplikationib; exteriorib; mūdantis ⁊ sensibilib; cāto magis aīa tua recupabit vires et
interiores sensus suos vt sapiāt ei q̄ sursum sunt Dissi
ce q̄ abstinere a fantasmatibus ⁊ ymaginibus rez cor
poraliū. qz sup oia placet deo mens nuda ab h̄mōi for
mis ⁊ sp̄ib; cui⁹ etiā delitē sunt eē cū filijs hoīm. vñ
delitēt q̄ a talib; occupatōib; ⁊ distractionib; ⁊ passio
nib; trāquilla pura ⁊ simplici mente sibi intendūt va
cāt ⁊ adherēt Alioqn si in talib; mēoria ymaginatio
⁊ cogitatio tua sepe vacat necē ē vñ reb; nouis vñ rel
quijs antiquorū deliniri vel scdm alia obiecta varie
qualificari Vñ spūscūs auferit se a cogitationibus q̄
sunt sine intellectu Verus itaq; ihū xpī amator sic de
bet eē vnīt⁹ intellectu p bonā voluntatē diuine volun
tati ⁊ bonitati. ⁊ nudus ab oibus fantasmatib; ⁊ pas
sionib; vt nō aduertat si derideat. diligať vel dēquid
sibi inferat Voluntas nāq; bona oia pplet. sup oia est
¶ Vñ si volūtas assit bona. ⁊ deo in intellectu pure cō

formis et unita fuerit. non nocet si caro et sensualitas et
exterior homo moueat ad malum. et torpeat ad bonum. aut
etiam si interior homo tepet deuotionem affectare. sed tamen fide
et bona voluntate adherere deo in intellectu nude. Et
hoc facit si omnem inspectionem et nichilitatem suam aduersus
tat. et cognoscat bonum suum in solo creatore persistere. et cum
suis potentibus et viribus se ac cunctas creaturas relinquat.
atque ex toto et tota se in creatorem suum immergit. ita quod omnes
operationes suas dirigat pure ex toto in deum suum. nec
extra eum quicquam querit. in quo percipit inuenisse omne bonum et
omnem felicitatem perfectionis. Et sic transformatur quodammodo in
deum quod nec cogitare nec intelligere nec amare nec memo
rari potest nisi deum pater et de deo. creaturas autem alias se
ipsum non videt nisi tamen in deo. nec diligit nisi solum deum
nec memoratur de eis vel de se nisi in deo. Hec pro cogni
tione facit spiritus facit animam humilem. seipsum non alium iudicatur.
sed contra mundana sapientia facit animam superbam vanam tur
gidam et vero inflatam. Sic itaque hec spiritualis et fundameta
lis doctrina. quod accedens ad dei noticiam. futurum et famili
aritatem. et si vis deus veraciter possidere. necesse est quod cor
tuum denudes omni amore sensibili. non tamen cunctis creature.
sed etiam cunctis creature. ut simplici ac toto corde
quod omne tuum posse tendas in deum deum tuum creatorem. libe
re absque omni duplicitate cura et sollicitudine. plena fidu
cia in sola eius providentia de omnibus. **Qualiter cor
fit recolligendum intra se.**

Capitulum. vij.

Proterea sicut est in libro de spiritu et anima capitulo
xvi. ascendere ad deum hoc est intrare in seipsum
Qui enim intus? intras et intrinsicus penetras
seipsum transcendit. ille veraciter ad deum ascendit. Ab hu
ius mundi distractionibus cor nostrum colligamus? et ad suum

teriora gaudia reddemus. ut aliqui in diuine preplati
onis lumine hoc figere valeam? Nam hec est vita et requies
cordis nostri. cum in dei amore per desiderium figuratur et ei
solatio suauiter reficitur. Sed quod in huius rei experientia
de gustatione multipliciter impedimur. et nequaquam ad ipsum per
tingere sufficimus. ratio in promptu est. quia mens humana
solicitudinibus distracta non intrat se per memoriam. fan
tasmatibus obumbrata non redit ad se per intellectum. prout
pisciculus illecebra ad seipsum nequaquam reuertitur per de
siderium suauitatis interne et leticie spiritualis. ita totaliter in hijs
sensibilibus et presentibus iacens non potest ad se tantum ad ymaginem
dei intrare. Oportet ergo et necesse est ut cum humiliter reueren
tia ac fiducia nimis mens eleuet se supra se et oem creaturam
per abnegationem omnium et ut dicat intra se. Quod ex omnibus
et per omnibus et super omnia quod diligo appeto et desidero. non est
sensibilis neque ymaginabilis. sed super oem sensibile et intel
ligibile nullo unquam sensu est percipibilis. sed pleno de
siderio totus desiderabilis. Non insuper est figurabilis. sed
intimo affectu perfectissime appetibilis. Non est estimabi
lis sed mundo corde totus affectibilis. quia super omnia amabi
lis et delectabilis. infiniteque bonitatis et perfectioris. Et
tunc fertur in mentis caliginem. et aliter intra se eleuat et prout
dius ingreditur. Et hic modus ascendendi usque ad enig
maticum prout sanctissime trinitatis in unitate. unitatis
in trinitate in ihesu christo tanto est ardentior. quanto vis ascen
dens illi est intimior. et tanto fructuosior quanto affectus
primior. Quippe in spiritualibus illa sunt superiora quod intimit
ora quo ad experientias spirituales. Quapropter nunquam desistas. nunquam desceas. donec future illi plenitudinis alt
quas ut ita dicam arras. seu experientias degustes. et do
neque diuine suauitatis dulcedinem per quadrulascumque permittis.

as obtineas. et in odore ipsius post eam currere non desinas. donec videas deum deorum in syon In spirituali enim profectu. et cum dei intra te unione et adhesionem non desceas nec retrocedas. donec affecturus fueris quod intendis **Ex^m** huius accipe in simili ab ascendenti monte naturalem Si enim spiritus noster in hijs quod deorsum transiit se per cupiditatem immerferit. statim per infinitas distractiones et itinera obliqua rapitur et a se quodammodo diuisus dissipatur. et quasi in tot spargitur. quod ea sit quod per desideria concupiscit. Sic motus sine stabilitate. cursus sine perfectione. labor sine requie. Si homo cor et spiritus noster ab hac infimorum infinita distractione quod deorsum est per desiderium et amorem se traxerit. et hec infima deserens paulatim se intra se in unum immutabile sufficiens bonum colligens secum esse didicerit et ei inseparabiliter quodam affectu inhererit. tanto apostolus in unum colligitur et fortificatur. quanto magis agnitione et desiderio sursum eleuatur et in ipso homo summo bono intra se habituat. donec tandem omnino immutabilis fiat. et ad illam veram vitam quam ipse dominus deus est immutabiliter perueniat. ut perpetue sine omni mutabilitate et temporis vicissitudine requiescat tam in illo intrinseco et secreto ac secreto diuinitatis manerio. perfecte collocatus intra se in christo ihesu. qui est via ad se venientibus. veritas et vita. **¶** Quo in quolibet euentu homo deuotus se debeat deo committere. **Ca. viii.**

Quodammodo tam et arbitror ut ex hucusque deductis cognosceas. quod quanto magis magisque te nudaueris a fantasmatibus et omnibus rebus mundialibus creaturis. ac per bonam voluntatem intellectu deo unitus fueris. tanto magis ad statum innocentie et perfectionis appropinquas. **¶** Quo quod melius. quod due felicius ac iocundius. **¶** Super omnia quod valet ut teneas mentem nudam sine fantasmatibus

et ymaginibus et a quibuslibet implicatibus. ut nec de mundo
nec de amicis nec de prosperis nec de aduersis presentibus
peritis vel futuris in te nec in alijs. nec etiam nimis de
presentis petis sollicitudinis. sed cum quadam puritate simplici
tate te esse cum deo extra mundum nude cogita. ac si anima tua
tam esset in eternitate extra corpus separata. utique non tra
ctaret secularia nec curaret de statu mundi nec de pace
nec de guerra nec de sereno nec de pluuia. et plane nec
de aliquo huius seculi. sed soli deo conformiter totaliter in
cederet vacaret et inhereret Sic sic suo modo vel nunc
relinque corpus tuum et omnia presentia et futura creata. et desige
aciem mentis ac spiritus tui fixe secundum omne tuum posse nude et
expedite in illud increatum lumen ab omnibus fantasmatibus
et inuolutiis ac obnubilationibus depurat. et sic spiritus
tuus tam angelus corpori alligatus quam operationem carnis
non impeditur nec cogitationibus vanis ac vagis implicatur
Fortificet ergo se spiritus contra quascunque temptationes vexationes
inurias. ut equanimiter incensisse in iracundia fortis
na perseueret in deo. Et cum adest turbatio. aut accidia
vel mentis confusio. non propterea insolescas aut pusillan
mis sis nec propter hoc curras ad orationes vocales aut
alias consolationes. sed hoc solum ut resuscites te per voluntatem
bonam in intellectu ut adhereas deo mente. vel si no
lit sensualitas corporis Deuota namque anima sic debet esse cum
deo unita. et suam voluntatem diuine voluntati tam conformem
habeat et facere quod se cum nulla creatura occupet seu adhere
at. sicut dum non erat creata. ac si nihil sit propter solum deum et
ipsam animam Et sic vniuersa et singula equanimiter de
manu diuine prouidentie secure infallibiliter accipiat. sus
tinetes vniiformiter in omnibus deum in patientia tranquillitate
et silentio Quia de renudare mentem ab omnibus fantas

matib; sup oia valet ad vltā spūalem. vt sis p bonā
volūtatē vnitus deo in intellectu z pformis pterea
nihil erit mediū inter te z deū. Qd sic pz. qz nec res al
liqua ab extra. cū p votū volūtarie paup'at; a blata
sit ois rei possessio vsq; ad vltimū. z p castitatis votū
corpus. z p obiam volūtas z ipsa aīa. z sic quodāmo
nihil relinqtur quod mediat inter te z deum. Qz aūc
religiosus sis pbat pfectio ipa. status tu' z nūc habi
tus tu' z tonsura. z silia hmōi. sed an fict' an verus
religiosus sis. tu videris. Aduerte g qd graniter de
generes z pecces in dñm deū tuum z in oēm suā iustit
ciā si secus egeris. z creature poti' qd creatori ipsi vo
lūrate z amore inbaseris creaturā preponēs creatori.
¶ Contemplatio in deo quaten' oib; alijs exercitijs ē
¶ qz oia circa deū (pponenda. Ca. ix.

E sunt effectus z opus ipius creatoris habentia
posse z eē. z qdqd sunt z pnt limitatum. z vt ex
nibilo pducta nihilitatib; circūdata. z ex se ad nihil
lū tendētia: nccario momēt; singulis suū existerē con
seruari. opari z si qd in eis ē. z sic p oia ab ipso summo
opifice deo recipientia tāq; vere ex seipsis sibi z alijs is
sufficiētia. ad cui' opatōez sunt sicut nihil ad aliqd
finitū ad infinitū Quapropter in solo eo. z circa eū. z
ppter eū. z in eū sit ois recta nra pteplatio vīta z opas
tio. qui etiā vno volūtaris natu posset z sciret in infini
tū oib; mō creatis pfectiora pducere. Nulla g siue
p^m intellectū siue p^m affectū pteplatio z amor; fructio
vtilior pfectior z felicitior. qd in ipso deo creatore summo
z p^o bono. a quo. in quo z p quē z ad quē oia. sibi et
oib; sufficiēs ē in infinitū. qd oim in se p^minet pfectiōes
simplicissime ab etno. i qd nihil qd nō sit ipse. Apud quē

z p que oim instabiliū stāt cē. i. q oīz instabiliū imota
biles manēt origines. necnō oim rōnabi^m irrōnabi^m
qz arz tpalū in eo sēpitne viuūt rōes. q oīa pplet vnt
uersa singulaqz se toto essentialiter iplet. cuiqz rei inf
rior est z pēntialior p essentia qz res libipst. in q oīa
simul sunt vnita. z in eo sempiternē viuūt. Preterea st
ex infirmitate aut inusitatōe intellect⁹ qd magis tene
tur in creaturis pēplari. tūc hec optima pā z fructuo
sa pēplatio videt hōi mortali possibilis. vt saltem in
cūctis suis pēplatiōibz z meditatiōibz siue circa crea
turas siue circa creatorē fuerit. p̄surgat delectatio in
ipso creatore deo vno z trino intra se. vt inardescat igni
nis diuini amoris z hē vite in se z in alijs ad meritū
felicitatis eterne vite. **Ad**uertendū est etiam in hoc
differentiā inter pēplatiōem catholicorū fideiū z philo
sophorū gentiliū. qz pēplatio philosophorū est ppter
pfectiōem pēplantis. z ideo sistit in intellectu. Et ita
finitis eoz in hoc ē cognitio intellect⁹. S; pēplatio scōz
q est catholicorū ē ppter amorē ipi⁹. i. pēplati dei. **Ad**ci
re nō sistit in fine vltimo in intellectu p cognitōem. sed
erāsit ad affectū p amorē. **U**n sancti in pēplatiōe sua
hūt amorē dei tāqz pncipaliter intentū. qz felici⁹ ē eis
dñm ihm xpm cognoscere z hē spūaliter p grāz. qz si
ne grā corporalit vel etiā cēntialiter. Porro dū aīa ab
oibz abstrahit z in seipam reflectit. pēplatiōis occu
lus dilatat. z se scalā erigit p quā trāseat ad pēplan
dū deū. **E**x qua pēplatiōe aīa inardescit ad bona cele
stia z diuina z ad eterna. z oīa tpalia a longe pspicit
tāqz nihil sint. **U**n qñ in deū pcedim⁹ p viā remotōis
primo negamus ab eo oīa corpalia z sensibilia z yma
ginabilia. **S**cdo etiā intelligibilia. ad vltimū hoc ipm

esse scdm q in creaturis remanet Sic p̄m ad statū
vie p̄tinet. optime deo iungimur p̄m dyonisiū Et hec ē
caligo quā deus inhabitare d̄r. quā moyses intrauit
ac p̄ hāc ad lucē inaccessibilē Ulex nō p̄us qd spūale
sed qd aiale Ideo p̄uero ordine p̄cedendū est a labore
actiōis ad q̄erē p̄tēplatiōis. a p̄tibus moralibz ad thes-
oricas z speculariūas Deniq; o aia mea qd occupat
circa plurima supuacue z sp̄ in hīs eges? Intēde z a
ma hoc vnū optimū bonū in quo oē bonū. z sufficit In
felix q̄ oia scit p̄ter ip̄m z habet. ip̄m autē nescit Et si
hec oia z ip̄m sciat. nō p̄pter hec sed p̄pter ip̄m beator.
Uñ iohānis. x. vij. Hec ē vita et̄na vt cognoscāt te zē
Et p̄pheta Satiabor cū apparuerit gloria tua.

Actualis deuotio z sensibilis nō t̄m curanda est s̄
cur volūate deo adherere.

Capitulum. x.

Proterea nō multū cures actualē deuotiōem
aut sensibilē dulcedinē vel lacrimas. sed t̄m p̄
bonā volūtatē in intellectu sis mēte cū deo in-
tra te vnitus Quippe sup oia placet deo mens nuda
a fantasmatibz. i. ymaginibz sp̄bz ac similitudinibz rerū
creatarūz Decet nāq; monachū esse alienū ab oī crea-
tura. vt solū deo intra se nude z expedite intrēdat vas-
cet z adhereat Nobis abneges temetip̄m vt nude se
quaris x̄pm d̄nm deū tuū. q̄ p̄e paup. obediēs. castus.
hūiliatus est z passus. in cui⁹ etiā vita z morte multū
scādalizati fuerūt vt liquet ex decursu euāgelij Proter-
rea aia separata a corpe nō aduertit quō aut qd agatur
de suo corpe derelicto siue p̄burat siue suspendat siue
maledicat. z nihil p̄pter has iniurias corpi illatas co-
tristat. sed solū cogitat illud nunc eternitatis et illud
vnū qd dixit d̄ns in euāgelio uccārū Sic et tu te has

deas ad corpus tuū qñ iā nō sis in corpē. et cogita qd
de eternitate aīe tue in deo. et dirige sedule cogitatu
tuū in illud vñ de quo xps dixit porro vñ est necērl
um. et senties ex hoc magnā grām ad mētis nudicas
tē et cordis simplicitatē acqrendā. Tēturamē istud
vñ est tibi p̄sentissimū si te nudaueris a fantasmatib
bus et qbuscūq; alijs iplicatōib. moxq; senties sic esse
vltz te nuda et expedita mente vacare et adherere deo
et vt sic eris inuictus etiā in oib; qualitercūq; inferri
p̄fic. sicut et sc̄i martires. p̄ses et electi brī oēs. q; despe
ctis oib; solū cogitabāt aīe securitatē et eternitatē in
deo. et ita armari intus et p bonā voluntatē deo vniti
oīa mūdī spreuerūt ac si oīno aīa iam diuisa eēt a cor
pore. Ex hīs q̄ ppende quātū p̄ bona volūtas cū bo
vnita. ymmo p illā aīe ipressione deo et vt sic cū a car
ne quodāmo p̄tualē et spūalem diuisione. aīa respicit
a longe hoīem exteriorē suū tāq; nō suū. et sic vilipēdit
oīa q̄ inferūt sibi vel carni sue ac si fierent alteri vel
nō hoī. Quē adhaeret deo vn? spūs est cū eo. Nūq;
gaudeas oīno corā dño deo tuo intra te aliqd cogita
re vel ymaginari. qd corā hoīb; erubesceres vel audiri
vel videri p̄p̄ dei reuerentiā p̄ncipalē. Et etiā hoc it
stū oēm tuū cogitatu et cogitandem. ad solū deū erige
re. eūq; tanq; nihil aliud p̄ter ipm sit. sola mentis acie
intueri. sicq; inherēdo frui. qd est p̄fecta inchoatio vite
future. Qualiter tēptatōib; sit resistendū. et tri
bulationes qualiter sustinende.

Cap. xi.

Primo nemo accedēs ad deū hō et integro cor
de est. qñ vcratōib; et tēptatōib; p̄bet. Adcirco
in oib; tēptatōib; vel hoc obseruet vt si sentiat
nō p̄sentiat et patient ac equanimiter cū būditate et lōga

inimicitate portet. Si ho blasphemie sine z turpissime
hoc oino firmiter teneas q̄ nihil melius aut veri? co
tra easdē facere potes. q̄ oino hmoi fantasias p̄ nibe
lo reputare q̄p̄ blasphemie nequissime z fedissime et
horribiles sint. solū nō cura eas. sed p̄ nihilo reputa
z p̄pne. z tibi nō ipura. nec velis tibi sup hmoi cons
sciam formare Fugiet p̄culdubio inimicus si eū sic et
suas factiones p̄pseris Supbus em̄ est valde. non
patit se p̄pni z sp̄ni. Vno ḡ talia penitus nō cura
re summū est remediū. sicut de muscis volātibz q̄ volū
tate corāz oculis Provideat ḡ suus ihū xpi tā facile
non ipoztune fugere a facie dñi. z hinc inde indignari
murmurare z q̄rulari sup vni? musce vexatōe vicz le
uis tēptatiōis suspitionis tristitie z detractiōis insuffi
cientie z cuiuscūq̄ aduersitatē. cū sola manu bonevo
lūntis in deū erecte p̄nt oia hec fugari Nepe p̄ bonaz
volūtatē hz hō deū in possessore. scōs angelos custo
des z p̄tectoress. insup z p̄ bonā volūtatē ois tēptatio
supat. sicut musca manu de caluicie capitis fugatur.
Pax ḡ hoibz bone volūtatē. Proinde ḡ nec aliqd̄ dict
us offert deo bona volūtatē Quippe bona volūtas in
aia est origo oim bonoz z oim mater frutū. quā q̄ h̄z
incipit secure hz q̄cquid ei ad bñ viuendū opus ē. Si
ergo volueris bonū z nō potes. factum deus p̄pensat.
Igit̄ p̄m hoc et̄na lex incommutabili stabilitate firmas
vit vt i volūtatē meritū sit. in beatitudine aut in mise
ria p̄mū atq̄ supplicii Dilectio em̄ est magna volun
tas deo seruiendi. dulcis affect? deo placēdi. seruētissi
mū desiderii deo fruendi Demū tēptari non est pctm̄
sed materia exercēde frutis. vt hō ad multa bona p̄f
ciat tēptatōe. cū tota vita hōis sup terrā tēptatio cen

seatur. ¶ De amore dei q̄ efficac̄ sit. Ca. xij.

Arimuero oia supradicta z quēcūq̄ saluti necē
ria nō meli⁹ nec p̄pinq̄ nec salubrius p̄fici
p̄nt nisi p̄ amorē. Per quē suppleri pōt ois ne
cessarij ad salutē indigētia. z in eo habet ois boni has
būdantia. nec deest summi desiderij p̄ntia. Quippe so
lus amor est quo p̄uertimur ad deū. trāformamur in
deū. adheremus deo. vnimur deo vt simus vn⁹ spūs
cū eo z b̄ificemur h̄ic in gr̄a z ibi in gl̄ia ab eo z pleū.
Amor em̄ ipse non d̄escit nisi in amato. Qd̄ sit cū obr̄is
net ipm̄ possessione plenaria atq̄ pacifica. Nēpe amor
ipe q̄ z charitas ē via dei ad hoīes. z via hoīs ad d̄m
z m̄sionē deus h̄ic nō p̄t vbi charitas nō est. Si igit̄
charitatē habem⁹ deū habem⁹. qz deus charitas est.
Proinde nihil amore acutius. nihil subtili⁹ aut pene
trabilius. nec d̄escit donec naturaliter totaz amabilis
penetrauerit p̄tutē z p̄funditatē ac totalitatē. z vnus
se vult facere cū amato. z si fieri p̄t v̄t hoc idem ipse sit
qd̄ amātū. Et ita nullū parit̄ mediū inter se z obiectū
dilectū qd̄ amat qd̄ est deus. sed vebemēter cedit i eū.
Et ideo nūq̄ d̄escit donec oia trāseat z ad ipm̄ in ipm̄
veniat. Est em̄ amor ipse p̄tutis vnitiue z trāformati
ue. trāformās amantē in amātū z econtra. vt sit vnū
amatoz in altero z ecōuerso inq̄tum iūtimus p̄t. Qd̄
liquet p̄mo q̄tū ad vires apprehensiuas qualis amas
eū sit in amate. v̄tq̄ in q̄tū dulciter z delectabiliter re
uocat in apphensioē amātis. z eregiōne p̄t scz amās
nitit̄ singula q̄ ad amātū p̄tinet nō sup̄ficialr̄ sed iūtin
secus discernere z quasi ad interiora eius ingredi. S̄
q̄tū ad vires appetitiuas z affectiuas amātū dicitur
in amante p̄t v̄tq̄ est in affectuosa eius z placētia. z

in locūda eius delectatōe interius radicata. Cōuerso
amās ē in amato roto desiderior pformitate scdm idē
velle z nolle z in eodē gaudere z trīstari tāq idē ipē.
Trahit enim amor quia fortis est vt mors dilectio
amantem extra se. z collocat eum in amato faciens
ei intimissime inherere. Plus em̄ est anima vbi amat
q̄ vbi animat. qz sic est in amato f^m p^{ri}a naturā rōs
nem z volūtatē. sed in eo qd aīat tū est f^m q̄ ē forma.
qd etiā bzuris puenit. Nō est q̄ aliud qd nos ab exteri
oribz sensibilibz intra nos. z exinde in ihū xpī ītima et
diuina trahit. q̄ amor xpī. q̄ desiderii dulcedis xpī.
ad sentiendū. p̄cipiendū z degustandū p̄ntiā diuinita
tis xpī. Nō itaq̄ aliud ē q̄ amoris vis q̄ etiā aīam de
terris ad fastigia celi celsa pducit. Nec ad summā bri
tudinē q̄s puenire p̄r. nisi amore z desiderio puocante
Ipe etiā amor ē vita aīe. vestis nuptialis. z pfectio ip
sius in quo oīs lex z pphē vnde z dñi edictum pender
Uñ apls ad corinthios. Plentudo legis est dilectio
Et prima ad thimorheum. finis precepti est caritas
Qualiter cor sit recolligendum intra se vel orōnis
qualitas z utilitas

Capt. xij.

Deterea cū ad hec z ad q̄cūq̄ alia bona oīno
simus ex nobis insufficiētes. nec aliqd de nos
bis ipi dño deo (a quo solo oē bonū) exhibere
possum? qd nō sit p̄us suū. solo vno excepto qd supest.
q̄admodū ipē p se bñdicto suo ore etiā z exēplo nos īs
struere dignatus ē. vt vīz in oī casu z euentu ad ipāz
ōzōnem recurrām. sicut rei. miseri. paupes. medici. in
firmi. inopes. subditi. serui. z filij ac totaliter in nobis
ipsis desolati hūilima mētis pstratōne in timore z ad
more recollecte z cōpōsite maturo p̄o nudoz affectu

erubescit. cū magnitudine desiderij et ardore necesse
in gemitu cordis et simplicitate et sinceritate mētē sup
plicemus et exponam⁹ sibi plena cū fiducia vndiq; no
bis imminētia picula. ita dumtaxat vt expedite secure
et nude nos ei totaliter vsq; ad vltimū fideliter cōmis
samus et offeramus tāq; se et p oia sui. nihil nobis ipis
reseruātes. vt i pleat in nobis illud bñ patris ysaac q
loq̃tur de hac ipa ozone dicens Tūc erimus vnum in
deo. et dñs deus erit in nobis oia in oib; et solus. qñ
illa sua pfecta dilectio qua prior ille nos dilexit in no
strū quoq; cordis trāsierit affectū. Ad ita fiet. cū nob;
qñs amor. oē desiderij. oē studiū. ois conatus. deniq;
qñs cogitatio nra. oēq; qd videmus. loq̃mur. qd; spe
ramus deus erit. Illaq; vnitas que nūc est pñs cū fi
lio. et filij cū pñe in nrm fuerit sensum mentēq; trāsusa
vt quēadmodū ille nos sincera et pura atq; indissolubi
li caritate diligit. nos quoq; ei pperua et inseparabili dis
lectione iūgamur. ita scz eidem copulari vt quicquid
speram⁹ quicquid intelligimus quicquid loquimur
et oramus deus sit. Hec ḡ intentio hic conat⁹ et finis
spūalis hoīs eē debet vt ymaginē future britudinis i
hoc corruptibili corpore possidere mereat. et quodāmodo
arrā illi⁹ celestis britudinis. et quersatiōem glorie inci
piat in hoc sclo p̃gustare. Hic itaq; finis toti⁹ pfectio
nis est. vt eousq; extenuata mens ab oī situ carnali ad
spūalia quotidie subleuet. donec ois cōuersatio oisq;
volūtas cordis vna et iugis efficiat ozo. Cūq; ita mēs
deposita fece terrena ad deū in quo solo semp defixa
debet esse intēctio spūalis hoīs respirauerit (cui ab illo
summo bono vel qua separatio mors pñs ac pñtiosissim
mus interitus est credendus) pmissaq; fuerit trāquil

litate fundata. vel ab oim carnalium passionum nexibus
absoluta. et illi vni summoq; bono tenacissima adhe-
rit intentione. aplicū illud implebit. sine intermissione ora-
re. et in oī loco leuātes puras manus sine ira et discep-
tatione. **H**ac enī puritate (si dici pōt) sensu mentis abso-
luto. ac de terreno situ ad spūales siue āgelicā filius
dñe transformato. qđd in se recepit qđd trauerit
qđd egerit purissima atq; sincerissima oratio erit. **H**ec
pinde si p̄tinuaueris indistrupte qđ admodū vsq; ab in-
itio differuimus erit tibi in tua inuersione et recolle-
ctione tā facile ac promptū p̄reparari ac frui. sicut viues
re in natura. ¶ Conscientie attestatio in omni ius-
ticio requirenda est.

Capi. xliij.

Omnī ad spūalem mentis p̄fectōem puritatē
et trāquillitatē in deo p̄sequendā. nō mediocri-
ter ad hoc p̄ficere videt. vt in oī qđ de nobis dī-
sentit et agit sp̄s tacite ad interiora mentis archana re-
currat. et inibi ab oib; alijs abstracti. et intra nos to-
taliter recollecti statuamus nos in cognitōem veritat-
is ante nos. et vtiq; inueniemus atq; videbimus pes-
nitens nihil p̄ficere nobis. sed plurimū obesse. si lauda-
ri vel honorari ab extra fuerim. et ab intra in p̄tatis
cognitione de nobis culpabiles et rei existimus. **E**t si
eūc tūc nihil p̄dest si quēpiā ab extra hoies laudat et
p̄ficia ab intra accusat. ita e regione nihil obest si ab ex-
tra quis p̄ceptus vitupatus et p̄secutus fuerit. ab intra
tūc in nocēs irreprensibilis et innoxius existat. ymmo
qđ plurimū sup̄ hec cū patientia et silentio et quiete non
merito in dño gratulari h̄z. siqđem nulla nocebit ad-
uersitas vbi nō dñatur iniquitas. **E**t sicut nullū malū
sp̄uicū ita nullū bonū irremuneratū. **H**ec cū p̄pōt

etis velimus mercedē z premiū expectare vel redire ab
hoibz. sed solū a dño deo. nō in pñti. sed in futuro. non
transitorie in tpe sed in eternitate. **U**liquet q̄ nec mai⁹
aliq̄d nec melius. q̄ sp in oī tribulatione z euentu ire
ad interiora mentis secreta. z ibi inuocare ipm dñm te
sum xpm adiutorē in tēptatōibz z tribulatōibz ac libe
būltari in p̄fessione pcti. z laudare ipm deum z p̄zem
corripientē z p̄solantē : insup et oīa et singula in se vel
in alijs prospera siue aduersa equanimiter accipe expe
dite z secure de manu sue infallibilis prouidentie aut
dispositōis ordinate. **E**t q̄b sequit etā pctōz remissio
amaritudinis exp̄ssio. collatio dulcedinis z securitatē.
infusio gr̄e z mie. attractio z corroboratio familiarita
tis atqz habūdans de ipso p̄solatio firmatqz adhesio z
vnio. **S**z nec velimus imitari eos q̄ p̄p̄erissim z mo
re pharizateo seipos carius z aliter videri. haberi et
apparere ab extra corā hoibz satagūt. q̄ ab intra in p̄i
tate de se didicerūt. q̄ quidē extreme dementie est. sic
vices querere appetere aut expetere laudē hūanam vel
gloriā a se vel ab alijs. cū nihilominus interius reple
tus sit illecebris z pctis grauissimis. **E**t certe qui post
h̄mōi vanissima currit. fugient ab eo p̄dicta bona. et
dedecus incurrit. **S**p q̄ pie oculis tuis habeas mala
tua z idoneitatē tuā. z cognosce te vt būltier. z tāq̄
pip̄lima idignissimū vilissimū abiectissimūqz ab oībz h̄z
nō refugas p̄pter grauissima pctā z maxia mala tua
Qua de re reputa te inter alios vt scoriam inter aurū
zizaniā inter criticū. paleā inter grana. lupū inter oves.
sathan inter filios dei. **S**ed ne velis reuereri ab alijs
alijsqz p̄ferri. imo poti⁹ toto corde z spū fuge virus ven
tus pestilentie. venenū laudis. repuratōem sacrantē z

ostentatōis. ne vlez iuxta ppham landef petōz in desu
derijs aie sue Et ysaie. iij. Qui beati te dicūt ipi te de
cipiūt. z viā gressuū tuoz dissipant Et dñs luce sexto.
Ele cū benedixerint vobis hoies

¶ Contēptus sui qualiter causetur in hoie. z q̄
vtilis sit.

Capl. xv.

Proinde quāto q̄s vilitatē sue cognitor est tā
to plus z limpidius diuine maiestatis ē inspe
ctor Et q̄ro aliq̄s ppter deū p̄tate z iusticiā
sibi p̄st in oculis suis est vilitior. tāto in oculis dei est p̄
ciosior Quapropter studeamus toto desiderij conatu
nos vilissimos reputare z credere indignos omni be
neficio. nobis displicere. soli deo placere. ab alijs idig
nissimi z vilissimi reputari. insup sup tribulatiōibz. af
flictionibz z iniurijs nō moueri. nec sup hmōi inferen
tes p̄turbari. nec cogitatiōibz p̄tra eos inuolui vel idig
nari. sed equo aīo credere velis te cūctis iniurijs vili
pensionibz flagellis z derelictionibz esse dignuz Nam
reuera q̄ vere scdm deū penitet z luget ille ab oībz hos
norari ac diligi abhorret. nec subterfugit nec rēnuir se
quodāmodo odiri. p̄culcarī despici vīqz in finē. vt ves
te humiliterur z puro corde soli dño deo sincere adhes
reat Verū tamen ad dñm deū solū diligendū z seipm
sup oīa abhorrendū. z ab alijs appetere vilipendi nō
requiritur labor extrinsecus. nec corpis valitudo. sed po
tius solitudo corpis z quies. labor cordis z q̄s men
tis. vt scz labore cordis z affectione mentis intime sur
gat. z corporaliter se ab illis infimis euellat. z sic ad ces
lestia z diuina surgat z ascendant Nampe hoc faciētes
muram⁹ nos in deū Et p̄cipue tūc fit. qñ ex corde elis
gitus sine iudicio. dānatione z p̄ceptu proximi nos vt

plurima et obprobrium ab omnibus estimari. immo ab omnibus
tamquam intus sedum abhorreri quam quibusque delictis habundare
dare vel ab hominibus honorari aut elenari seu qualicumque
corpali et transitoria sospitare vel quomodo perfrui. nec aliam
penam huius mortalitatis et corpalis vite solationem de
siderare quam nostras offensiones culpas et peccata sine intermissione
lugere deplangere et plorare. perfecte nos vilipendere
et annihilare et de die in diem ab alijs magis magisque
viliores haberi. et in omni vilitate indigni in nostris oculis
quotidie fieri. ut soli deo placeamus cumque solum diligamus
sicut ei adhereamus. nec circa aliquid velimus affectum nisi solum circa ipsum dominum Iesum Christum qui solus iuste
creatur in nostro affectu. nec de vello sollicitari et curare nisi de
ipso in cuius dispositione et providentia universa et singula currunt
et subsistunt. Non ergo tunc erit amodo delictari. sed vere
et toto corde lugere. Probem si non luges propter hoc lugere.
si pro luges propter hoc magis lamentare quia doloris
causam tibi superinduxisti propter tuas offensiones
maximas et peccata infinita. Sicut ergo non sollicitudinem
geris super speculatores dispositionem quam sentiam suscipit condempnatus.
sic qui lamentatur et efficaciter luget neque de
licijs neque ire aut glorie vel indignationi vel humi aliquid
quod attendat. Et sicut alia civium. alia sunt dampnatorum
habitationes. ita lugentium et habentium ad penam obligantia
et delicta. statio et institutio ab innocentibus et non obligantia
et aliena penitus debet esse et remota. Alioquin non esset
differentia rei obnoxij et innocentis in compensatione et satisfactionis
pena. quam tamen magna erat in purgationis culpa. et liberior esset iniusticia quam innocentia. Quia ergo habenda
omnia prempnenda. omnia excutienda et vitanda. vere
plena fide bonum luctui penitentiae faciat fundamentum

Igitur in veritate ihesum xpm diligēs et post eum la-
gens et eū in corde et corpe portans. in veritate futurū reg-
nū pete inquirens. necnō in vera fide memoriam tor-
mentoz et iudicij eterni possidens. et sui exitus timorez
et memoriam firmiter pfecteq; reassumens non viteris
us conabitur nec curabit nec sollicitus erit de aliquo.
Propter qđ quī ad brām ipassibilitatez et ad deū
currere festinat. oī die in qua nō maledicatur et pēpnit
se multū dampnū arbitret sustinuisse Impassibilitas
autē est a vitijs et passionib; libertas. cordis mūdicia et
serenitas ornatu. Estima te igit iam mortuū quē nō am-
bigis de neccitate moriturū. Et postremū. argumentū
omniū cogitationū. locutionū. opm tuoz an sūm deum
sint. sic tibi inditum hoc. vitz si in hīs magis hūilis es
intra te et in deo plus recolletus et pfortatus fueris.
Si autē aliter in te reppereris suspectū tibi sit ne nō sis
scdm deū. nec sibi acceptū nec tibi pficiū.

¶ Providentia dei qualiter ad oīa se extendat.

Capitulum. xvi.

Uerūcūq; vix iuxta p̄fara sine impedimento ex-
pedite secure et nude in dñm deūz nrm libere et
tranquille feramur ptingamur et vniamur eis.
qđ firmiter adheramus. equanimiter in p̄speris et ad-
uersis in vita siue in morte. opus est vt cūcta et singu-
la indiscusse sue infallibili prouidēcie indubie pmitras-
mus et certissime. Nec mirū. cū ipse solus sit qđ oib; dat
esse posse et opari. i. substantiā. seruem. et opationē. spes-
ciem. modum et ordinē in numero pondere et mensura.
Preteritū cū sicut opus artis presupponit opus natu-
re. ita opus nature presupponit opus dei creatoris. pseruā

tis ord(nant)z z admin(istrat)is. eo qd ip(s)us solus sit in
finita potentia sapia bonitas z essentialis m(a) iusticia
z p(ri)tas caritasq(ue) imurabilis eternitas z immensitas
Nulla ergo res potest p(ri)ua p(ri)ute subsistere. nec agere.
nisi agar in p(ri)ute ip(s)us dei. scz p(ri)mi mouentis p(ri)mi p(ri)u
cipij. qui est causa ois actionis. z opatur in omni agē
te Quippe quantū ad rōnem ordinis p(ri)ner deus ima
mediate oibus prouider. z vsq(ue) ad vltima singularia
Ribil igitur a maxio vsq(ue) ad minimū sempiternā dei
prouidentiam effugit nec declinat. etiā siue in naturalib(us)
siue in voluntarijs siue in casualib(us) siue in fortuit
is siue in de se intentis. Sed nec aliquid deus facere
potest qm sub ordine sue prouidentie cadat. sicut non pōt
facere aliqd quod eius opationi nō subdatur Extens
dit igitur se prouidentia diuina ad oia z singula. etiā
vsq(ue) ad hoīm cogitata Qua de re iuxta illud p(ri)ma pe
tri quinto. Vēm sollicitudinem vestram p(ri)cientes in
eū qm ip(s)i cura est de vobis Et rursum p(ri)pha Facta co
gitatū tñū in dño. z ip(s)e re emittet. Et ecclesiastici 1º.
Respiciite filij hoīm z scitote. qz nullus sperauit in do
mino z pfusus est. pman(s)it in mandatis eius z derelict
us est Et dñs ait Polite solliciti esse dicentes quid
manducabimus zc Quicqd ergo z quātūcūq(ue) mag
nū a deo sperare possumus. erimus sine dubio accept
uri scdm illud deuteronomij quinto. Vēm locū quē
calcauerit pes vester vester erit. Quia quātūcūq(ue) des
derare quis poterit tñ est accepturus. z quatenus fu
dute pedem potreperit. eatenus possidebit Unde ber
nardus Tutor oīm deus tante habūdat viscerib(us) pie
tatis. vt ad quātūcūq(ue) grām fidutie sinū extendere
poterimus tantū erimus sine dubio accepturi. Unde

Barcl. xi. Quenūq; orantes petitis credite q; accipietis et euenient vobis Porro quāto hec fiducia in deū fortior est et instantior et quāto in deo cū humilitate et reuerentia se violentius erigit. tanto securius et habū dantius et citius quod sperabat iperrabit ac obrutabit. Ac po si inter hec ppter multitudinem ac magnitudinem pctōz fiducia in deū se erigere tependo retardat. ni aduertat q; hmoi est q; oia possibilia sunt apud deū. et qd vult necē est q; fiat. et qd nō vult. ipossibile est vt fiat. Et q; tam facile est ei tam innumerabilia pctā qn tūcūq; enormia remittere et delere sicut vnū peccatū. Et sicut pctō nō potest quantū in se ē ab innumerabilib; pctis surgere et se ab eis excutere et absoluerē. sic nec ab vno pctō Non em̄ possumus non solū facere. s; nec cogitare bonū a nobis quasi ex nobis. sed hoc ex deo est. Atq; vtrūq; multū piculosius est. plurib; irretitū esse peccatis. ceteris parib; q; vno solo Quia nullū malum ipunitum. et cuiq; pctō mortali debetur infini ta pena. et hoc de rigore iusticie. eo q; qdlibet tale peccatū sit ptra deū. qui est actu infinite reuerentie dignis etis et honorificentie. Preterea scdm aplm̄ scit dñs q; sunt eius. et impossibile est aliquem illorum ptre inter quoscūq; amfractus et fluctus error. scandaloz. scissuratum. persecutionum. discordiarum. heresum. tribulationū. aduersitatū atq; temptationū qualiūcūq;. eo q; nūerus electoz suoz et terminus meritoz sit eter naliter et imutabiliter ab eo pūsus. in tñm vt etia; oia bona et mala ppria et aliena prospera et aduersa eis co operantur in bonum. nisi forte in hoc q; gloriosiores et pbatiores appareant in aduersis Secure ergo et expe dite singula et cūcta pmittamus plena cū fiducia viui

ne pudente. q̄ idcirco p̄mittit mala qualia cūq; quas
litercūq; fieri. z bonū est z bene sit vt sinat ea fieri. nec
fierent nisi p̄mitteret ea fieri. nec aliter nec plus fieri
possunt nisi in quā r̄ p̄mittit. quia scit p̄t. z vult ea in
melius p̄uere z disponere. Sicut em̄ eius opatione
oīa bona fiunt. sic eius p̄missione oīa mala bona fiunt
vt certe ex hoc appareat eius potentia sapiētia clemē
tia p̄paratorē xpm. mīa z iusticia. p̄tus gratie et de
fectus nature. pulchritudo vniuersi p̄patione opposito
rum. laus bonoz reproboz malitia atq; pena. Sicut
in peccatore p̄uerso. p̄ritio. p̄fessio. z penitentia. mansu
etudo dei. pietas z caritas lausq; eius z bonitas. Nō
enī eis semp cedit in bonū qui male agūt. sed vt coiret
in p̄culum magnum z maximū malum priuationis
scz gratie z glorie z incursionis culpe z pene. nōnūq;
etiam eterne. a qua nos custodiat ihesus cristus amē.

¶ Explicit liber dñi Alberti doctoris magni
de adherendo deo nudato intellectu z affectu z
ultima z summa p̄fectione hominis quantū in
hac vita possibile est. Impresso per me Johan
nem Landen ciuem felices ciuitatis colonien.
in platea sancti Gereonis in domo facultatis
artium (rubea porta dicta) p̄morantem Anno
domini Millesimo quingentesimodecimo de
cimo die Januarij.

Regit de quodā magno doctore qui desiderante
a deo ire que esset ppendiosior z breuior via ad deū
veniendi in hac vita Pro hac re octo annis ingenti z
ardenti desiderio dñm suppliciter exorauit vt sibi dig
naret hoc reuelare. In octauo aut anno responsus ac
cepit a deo vt iret mane ad ecclesiā z inueniret ibi pau
perē. suū desiderū sibi indicantē Venit g magister ille
ante eccliam z inuenit ibi pauperē vilissimis vestib ve
stirū. nudū pedib valde p fractis z vulneratis. Mg
salutauit eū dicens. Deus pcedat tibi bonū mane Ad
quē paup dixit Nunq habui malū mane. Mg ait
De^o te felice faciat. quō sic mihi rñdes Rñdit pauper
Ego nūq fui miser nec miserabilis. Ad quē mgf ire
rū dixit De^o pcedat tibi bonam fortunā. quō sic mihi
rñdes: Rñdit paup Ego nūq habui malā fortunā
Quia scio cū deo puerfari q oīa prospera z aduersa es
quamimter z libenter z grātanter sustineo. z intelligo
ab eo oīa bene fieri. quia si voluerit vt sim infirm⁹ vel
sanus. in noīe dñi. Si paup vel diues in noīe dñi. Si
vitā dederit vel mortem. in noīe dñi Si vixerint amī
ei vel obierint. in noīe dñi Siue sit aura serena siue tur
bida. in noīe dñi Tūc interrogauit eum mgf dicens.
Quid dīceres si te deus veller ponere in inferno: Res
pondit paup. Tam libenter essem in inferno sicut in
celo. qz deus ita potens est mihi dare brōz requiez in
inferno sicut in celo. quia ita pinctus sum deo p sinis
strū brachiū ad ei⁹ hūanitatē. q ab eo separi nō possū.
z p dextrum brachiū ad ei⁹ diuinitatē vt oīno aliud
velle nō possum qd deus vult. Quapropter dico et
fiducialit. si oīno decreuerit me ponere in inferno q opz
eū me sequi z eē ibi mecū. Tūc intellexit magister ille

q̄ p̄a submissio in oīb; dīaine volūtatī est via proximē
or̄ z p̄pendiosior ad deū pueniendi q̄ in hac vita possit
inueniri. ¶ Tūc interrogauit eū iterū m̄gr̄ dicens.
Unde huc venisti. R̄ndit paup. A deo. Dixit ei ma
gister Ubi inuenisti eū. R̄ndit paup. Ubi oēs creatu
ras dimisi ibi deū inueni. q̄z semp opz q̄ hō reapiat cre
aturē vel creaturam. Dixit ei m̄gr̄. Ubi dimisisti eum.
R̄ndit paup. In mūdīs cordib; z in hoīb; bone volun
tatis. ¶ Dixit ei m̄gr̄. Qualis hō es tu z cur? p̄dit
tionis. Ad quē paup. Ego sum rex. Dixit ei magister
Quo es tu rex cū sis ita paup. Rex aut̄ regnū hz. Si
ergo tu es rex. ubi est regnū tuū. R̄ndit paup. In aīa
mea. Dixit ei m̄gr̄. Quomodo. R̄ndit paup. quia scio
regere sensus meos taz interiores q̄ exteriores q̄ oīs
appetitus meus z vires aīe mee scz p̄cupiscibilis iras
cibilis z rōnalis sunt sub me. Et sic qñ q̄ro deniq; totū
corde z affectu. repio euz in aīa mea p̄ grām z semp
letus sum qñ de eo cogito. Et istud regnum maius est
omni regno terreno. quia nūq̄ corrūpetur. Unde scri
uit deo regnare est.

Richardus de scō victore in de archa mystica
de contemplatione loquens ait.

Absq; dubio nihil sic cor ab omni mundano amore
emūdat. nihil sic animū ad celestīū amorē inflammat.
Trem idēz **Q**uā ad hanc grām in hac vita pficimus.
quid aliud q̄ arras quasdā future illi⁹ plenitudinis
accipimus vbi sempiternę prēplationi ppetuo inheres
bimus? **N**āc itaq; grām accipimus. quasi arrā diuī
ne pmissionis. quasi pignus diuine dilectionis. velut
quoddā vinculū federis. ⁊ monumentū mutue charitatē
hec ille.

xy 10

sacri. la. 2. li. 2^s hospitalitate. hospitate. li. 26. verentia
vitrectia. fo. 7. li. 8. distul in^o. distul^o. li. 22. fecit. facit
fo. 8 li. 5. fondat. fundat. li. 9. ferret. feretis. li. 17. **Su**
peri^o **S**peris li. 21. sacre sacri. la. 2. li. 3. fructu turcis.
strutur^o turris.

A Folio 2. latere 2. linea 4. forte lege forte. linea
7. mundi. mundū. fo. 4. la. 2. li. 4. adhuc adhuc. li. 20. les
cto. lectio. fo. 5 li. 4. **T**ūm. **T**erūm. li. 23. adq^o ad quē
li. 26. pūctus stabit post amor. folio 6 li. 18. in q^o. i. quē
la. 2. li. 19. crationis. creatiois. fo. 7. li. 15. bñplacito ex
ercitauerit. bñplacito se exercitauerint. la. 2. li. 19. spūm

. verentia
fecit. facit
li. 17. **Su**
pturis.

ore. linea
c. li. 20. les
q̄ ad quē
q̄. i. quē
lacio ex
t. 19 spūm

Xy 15

Handwritten text in a medieval script, likely Latin, arranged in two columns. The text is written on aged, stained, and damaged parchment. The right column is more legible than the left, which is partially obscured by a large, irregular brown stain. The text appears to be a liturgical or legal document, possibly a calendar or a list of events, given the use of words like "die" (day) and "mensis" (month). The script is a cursive Gothic hand, characteristic of the 12th or 13th century.

Handwritten text in a medieval script, likely Latin, arranged in two columns. The text is written on aged, stained, and damaged parchment. The right column is more legible than the left, which is partially obscured by a large, irregular brown stain. The text appears to be a liturgical or legal document, possibly a calendar or a list of events, given the use of words like "die" (day) and "mensis" (month). The script is a cursive Gothic hand, characteristic of the 12th or 13th century.



